Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/827

2024 3 5

TARYBOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2024/827

2024 m. kovo 4 d.

kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 208/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. kovo 5 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 208/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje ([1]), ypač į jo 14 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2014 m. kovo 5 d. Taryba priėmė Reglamentą (ES) Nr. 208/2014;

(2) remiantis Tarybos atlikta peržiūra, Reglamento (ES) Nr. 208/2014 I priede pateikta informacija apie teisę į gynybą ir teisę į veiksmingą teisminę apsaugą turėtų būti atnaujinta;

(3) todėl Reglamentas (ES) Nr. 208/2014 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 208/2014 I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. kovo 4 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
A. VERLINDEN

([1]) OL L 66, 2014 3 6, p. 1.

PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 208/2014 I priedo B skirsnis (Teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teisminę apsaugą) pakeičiamas taip:

„B. **Teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teisminę apsaugą**

Teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teisminę apsaugą pagal Ukrainos baudžiamojo proceso kodeksą

Ukrainos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – Baudžiamojo proceso kodeksas) 42 straipsnyje numatyta, kad kiekvienas vykstant baudžiamajam procesui įtariamas arba kaltinamas asmuo naudojasi teise į gynybą ir teise į veiksmingą teisminę apsaugą. Tai apima teisę būti informuotam apie tai, kokia nusikalstama veika asmuo įtariamas ar kaltinamas; teisę būti aiškiai ir nedelsiant informuotam apie Baudžiamojo proceso kodekse numatytas teises; teisę paprašius iškart susisiekti su advokatu; teisę teikti prašymus dėl procesinių veiksmų ir teisę apskųsti tyrėjo, prokuroro ir tyrimą atliekančio teisėjo sprendimus, veiksmus ir neveikimą.

Baudžiamojo proceso kodekso 303 straipsnyje nuo sprendimų ir neveikimo, kurie gali būti apskundžiami ikiteisminio tyrimo metu (pirma pastraipa), aiškiai atskiriami sprendimai, veiksmai ir neveikimas, kurie gali būti nagrinėjami teisme parengiamųjų procedūrų metu (antra pastraipa). Baudžiamojo proceso kodekso 306 straipsnyje numatyta, kad skundus dėl tyrėjo ar prokuroro sprendimų, veiksmų ar neveikimo turi nagrinėti vietos teismo tyrimą atliekantis teisėjas dalyvaujant skundą pateikusiam asmeniui arba jo advokatui ar teisiniam atstovui. Baudžiamojo proceso kodekso 308 straipsnyje numatyta, kad skundai dėl to, kad ikiteisminio tyrimo metu tyrėjas ar prokuroras nesilaikė pagrįsto termino, gali būti pateikti aukštesnės instancijos prokurorui ir turi būti išnagrinėti per tris dienas nuo jų pateikimo. Be to, Baudžiamojo proceso kodekso 309 straipsnyje nurodyta, kokie tyrimą atliekančio teisėjo sprendimai gali būti skundžiami apeliacine tvarka, ir kad kitų sprendimų teisminė peržiūra gali būti atliekama teisme vykstant parengiamosioms procedūroms. Be to, tam tikri procesiniai tyrimo veiksmai gali būti atliekami tik gavus tyrimą atliekančio teisėjo ar teismo nutartį (pvz., turto paėmimas pagal Baudžiamojo proceso kodekso 167–175 straipsnius ir sulaikymo priemonės pagal jo 176–178 straipsnius).

Teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą taikymas kiekvienam iš į sąrašą įtrauktų asmenų

2. **Vitalii Yuriyovych Zakharchenko**

Baudžiamasis procesas dėl viešųjų lėšų ar turto pasisavinimo tebevyksta.

Iš Tarybos turimos informacijos galima spręsti, kad baudžiamajame procese, kuriuo rėmėsi Taryba, buvo užtikrinta V. Zakharchenko teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teisminę apsaugą, įskaitant pagrindinę teisę, kad jo bylą per pagrįstą terminą išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas. Tai rodo visų pirma 2021 m. balandžio 19 d. tyrimą atliekančio teisėjo sprendimas, kuriuo nurodoma sulaikyti V. Zakharchenko, ir 2021 m. rugpjūčio 10 d. Kyjivo Pečerskio apylinkės teismo sprendimas, kuriuo suteikiamas leidimas atlikti specialų ikiteisminį tyrimą baudžiamojoje byloje Nr. 42016000000002929. Tais tyrimą atliekančių teisėjų sprendimais patvirtinamas V. Zakharchenko įtariamojo statusas ir pabrėžiama, kad įtariamasis slapstosi nuo tyrimo, kad išvengtų baudžiamosios atsakomybės.

Be to, Taryba turi informacijos, kad Ukrainos valdžios institucijos ėmėsi V. Zakharchenko paieškos priemonių. 2020 m. vasario 12 d. tyrimo įstaiga nusprendė įtraukti V. Zakharchenko į tarptautinį ieškomų asmenų sąrašą ir perdavė prašymą Ukrainos nacionalinės policijos Tarptautinio policijos bendradarbiavimo departamentui dėl įrašo į Interpolo duomenų bazę. Be to, 2021 m. gegužės 11 d. Ukraina nusiuntė Rusijos Federacijai tarptautinės teisinės pagalbos prašymą, kad būtų nustatyta V. Zakharchenko buvimo vieta; 2021 m. rugpjūčio 31 d. Rusija šį prašymą atmetė.

Taryba turi informacijos, kad 2022 m. vasario 9 d. ikiteisminis tyrimas baudžiamojoje byloje Nr. 42016000000002929 buvo užbaigtas, o 2022 m. rugpjūčio 5 d., įvykdžius Ukrainos baudžiamojo proceso kodekso reikalavimus, generalinė prokuratūra nusiuntė kaltinamąjį aktą Kyjivo miesto Pečerskio apylinkės teismui, kad būtų išnagrinėta bylos esmė. Be to, 2023 m. gegužės 2 d. Kyjivo Sviatošinskio apylinkės teismas patenkino prokuroro prašymą ir nusprendė, kad byla bus nagrinėjama specialiajame teismo procese (*in absentia*), nedalyvaujant kaltinamajam. Taryba buvo informuota, kad šiuo metu vyksta teismo posėdžiai.

Remiantis Ukrainos valdžios institucijų pateikta informacija, V. Zakharchenko baudžiamojo proceso Ukrainoje metu nusprendė nesinaudoti gynėjo paslaugomis, tačiau jo interesams atstovavo paskirtas gynėjas. Jokio teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimo negalima nustatyti tokiomis aplinkybėmis, kai gynyba nesinaudoja tomis teisėmis.

Remdamasi Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija, Taryba mano, kad laikotarpiai, kurių metu V. Zakharchenko vengė tyrimo, turi būti neįtraukti apskaičiuojant laikotarpį, aktualų vertinant, ar buvo užtikrinta teisė į bylos nagrinėjimą per pagrįstą terminą. Todėl Taryba mano, kad pirmiau nurodytos aplinkybės, siejamos su V. Zakharchenko, reikšmingai prisidėjo prie tyrimo trukmės.

6. **Viktor Ivanovych Ratushniak**

Baudžiamasis procesas dėl viešųjų lėšų ar turto pasisavinimo tebevyksta.

Iš Tarybos turimos informacijos galima spręsti, kad baudžiamajame procese, kuriuo rėmėsi Taryba, buvo užtikrinta V. Ratushniak teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teisminę apsaugą, įskaitant pagrindinę teisę, kad jo bylą per pagrįstą terminą išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas. Tai rodo visų pirma 2021 m. balandžio 19 d. tyrimą atliekančio teisėjo sprendimas, kuriuo nurodoma sulaikyti V. Ratushniak, ir 2021 m. rugpjūčio 10 d. Kyjivo Pečerskio apylinkės teismo sprendimas, kuriuo suteikiamas leidimas atlikti specialų ikiteisminį tyrimą baudžiamojoje byloje Nr. 42016000000002929. Tais tyrimą atliekančių teisėjų sprendimais patvirtinamas V. Ratushniak įtariamojo statusas ir pabrėžiama, kad įtariamasis slapstosi nuo tyrimo, kad išvengtų baudžiamosios atsakomybės.

Taryba turi informacijos, kad Ukrainos valdžios institucijos ėmėsi V. Ratushniak paieškos priemonių. 2020 m. vasario 12 d. tyrimo įstaiga nusprendė įtraukti V. Ratushniak į tarptautinį ieškomų asmenų sąrašą ir perdavė prašymą Ukrainos nacionalinės policijos Tarptautinio policijos bendradarbiavimo departamentui dėl įrašo į Interpolo duomenų bazę. Be to, 2021 m. gegužės 11 d. Ukraina nusiuntė Rusijos Federacijai tarptautinės teisinės pagalbos prašymą, kad būtų nustatyta V. Ratushniak buvimo vieta; 2021 m. rugpjūčio 31 d. Rusija šį prašymą atmetė.

Taryba turi informacijos, kad 2022 m. vasario 9 d. ikiteisminis tyrimas baudžiamojoje byloje Nr. 42016000000002929 buvo užbaigtas, o 2022 m. rugpjūčio 5 d., įvykdžius Ukrainos baudžiamojo proceso kodekso reikalavimus, generalinė prokuratūra nusiuntė kaltinamąjį aktą Kyjivo miesto Pečerskio apylinkės teismui, kad būtų išnagrinėta bylos esmė. Be to, 2023 m. gegužės 2 d. Kyjivo Sviatošinskio apylinkės teismas patenkino prokuroro prašymą ir nusprendė, kad byla bus nagrinėjama specialiajame teismo procese (*in absentia*), nedalyvaujant kaltinamajam. Taryba buvo informuota, kad šiuo metu vyksta teismo posėdžiai.

Remiantis Ukrainos valdžios institucijų pateikta informacija, V. Ratushniak baudžiamojo proceso Ukrainoje metu nusprendė nesinaudoti gynėjo paslaugomis, tačiau jo interesams atstovavo paskirtas gynėjas. Jokio teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimo negalima nustatyti tokiomis aplinkybėmis, kai gynyba nesinaudoja tomis teisėmis.

Remdamasi Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija, Taryba mano, kad laikotarpiai, kurių metu V. Ratushniak vengė tyrimo, turi būti neįtraukti apskaičiuojant laikotarpį, aktualų vertinant, ar buvo užtikrinta teisė į bylos nagrinėjimą per pagrįstą terminą. Todėl Taryba mano, kad pirmiau nurodytos aplinkybės, siejamos su V. Ratushniak, reikšmingai prisidėjo prie tyrimo trukmės.

12. **Serhiy Vitalyovych Kurchenko**

Baudžiamasis procesas dėl viešųjų lėšų ar turto pasisavinimo tebevyksta.

Iš Tarybos turimos informacijos galima spręsti, kad baudžiamajame procese, kuriuo rėmėsi Taryba, buvo užtikrinta S. Kurchenko teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teisminę apsaugą, įskaitant pagrindinę teisę, kad jo bylą per pagrįstą terminą išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas. Tai rodo visų pirma tai, kad 2019 m. kovo 28 d. gynybai buvo pranešta apie ikiteisminio tyrimo baudžiamojoje byloje Nr. 42016000000003393 užbaigimą ir suteikta galimybė susipažinti su medžiaga. 2021 m. spalio 11 d. Ukrainos nacionalinis kovos su korupcija biuras papildomai informavo S. Kurchenko advokatus apie ikiteisminio tyrimo užbaigimą ir apie suteiktą galimybę susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga. Taryba gavo informacijos, kad Ukrainos nacionalinis kovos su korupcija biuras pateikė pasiūlymą nustatyti terminą, iki kurio advokatai turi atlikti peržiūrą, kad advokatai nebegalėtų vilkinti ikiteisminio tyrimo medžiagos peržiūros. Taryba buvo informuota, kad Aukščiausiasis kovos su korupcija teismas savo 2022 m. birželio 27 d. sprendimu nustatė terminą, iki kurio advokatai gali užbaigti susipažinimo su šia medžiaga procesą – 2022 m. gruodžio 1 d.; suėjus tam terminui bus laikoma, kad jie pasinaudojo savo teise susipažinti su medžiaga. 2022 m. gruodžio 7 d. Specializuota kovos su korupcija prokuratūra nusiuntė kaltinamąjį aktą Ukrainos aukščiausiajam kovos su korupcija teismui, kad būtų išnagrinėta bylos esmė. 2023 m. kovo 30 d. Teismas surengė parengiamąjį posėdį ir nusprendė pradėti bylos nagrinėjimą teisme. Tą pačią dieną Teismas taip pat patenkino prokuroro prašymą prieš kaltinamąjį pradėti specialųjį teismo procesą (*in absentia*). Taryba buvo informuota, kad šiuo metu vyksta teismo posėdžiai.

Baudžiamojoje byloje Nr. 12014160020000076 savo 2020 m. rugsėjo 18 d. sprendimu Odesos apeliacinis teismas patenkino prokuroro apeliacinį skundą ir skyrė S. Kurchenko prevencinį sulaikymą. Teismas taip pat konstatavo, kad 2014 m. S. Kurchenko išvyko iš Ukrainos ir jo buvimo vieta negali būti nustatyta. Teismas padarė išvadą, kad S. Kurchenko slapstosi nuo ikiteisminio tyrimo įstaigų, kad išvengtų baudžiamosios atsakomybės. 2021 m. gruodžio 20 d. Odesos miesto Kyivskyi apylinkės teismas suteikė leidimą atlikti specialų ikiteisminį tyrimą *in absentia*. Be to, 2021 m. spalio 20 d. Odesos miesto Kyivskyi apylinkės teismas atmetė advokatų apeliacinį skundą dėl 2021 m. liepos 27 d. prokuroro rezoliucijos dėl ikiteisminio tyrimo sustabdymo panaikinimo.

Taryba turi informacijos, kad Ukrainos valdžios institucijos ėmėsi S. Kurchenko paieškos priemonių. 2021 m. gegužės 13 d. Odesos regiono nacionalinės policijos pagrindinis departamentas perdavė prašymą Interpolo Ukrainos biurui ir Europolui paskelbti „raudonąjį perspėjimą“ dėl S. Kurchenko; jis šiuo metu svarstomas. Taryba buvo informuota, kad 2020 m. balandžio 29 d. Ukrainos valdžios institucijos išsiuntė Rusijos Federacijai tarptautinės teisinės pagalbos prašymą; 2020 m. liepos 28 d. jis buvo grąžintas neįvykdytas.

Taryba buvo informuota, kad 2022 m. gegužės 6 d. ikiteisminis tyrimas baudžiamojoje byloje Nr. 12014160020000076 buvo užbaigtas, o 2022 m. rugpjūčio 1 d. Odesos regiono prokuratūra nusiuntė kaltinamąjį aktą Odesos miesto Prymorskyi apylinkės teismui, kad būtų išnagrinėta bylos esmė. 2023 m. balandžio 18 d. Teismas patenkino prokuroro prašymą prieš kaltinamąjį pradėti specialųjį teismo procesą (*in absentia*). Taryba buvo informuota, kad šiuo metu vyksta teismo posėdžiai.

Remdamasi Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija, Taryba mano, kad laikotarpiai, kurių metu S. Kurchenko vengė tyrimo, turi būti neįtraukti apskaičiuojant laikotarpį, aktualų vertinant, ar buvo užtikrinta teisė į bylos nagrinėjimą per pagrįstą terminą. Todėl Taryba mano, kad Odesos apeliacinio teismo sprendime aprašytos aplinkybės, siejamos su S. Kurchenko, ir tarptautinės teisinės pagalbos prašymo neįvykdymas reikšmingai prisidėjo prie tyrimo trukmės.“.